

Svar på skriftligt spörsmål SSS 673/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om åtgärder för att förhindra marknadsföring som strider mot lotterilagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 673/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Heli Järvinen /gröna:

Har myndigheterna vidtagit eller har de för avsikt att vidta åtgärder för att genomföra den lag som riksdagen stiftat (68/2018) på det sätt som lagstiftaren förutsatt?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 32 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014, tidigare benämning informationssamhällsbalken), kan koncessionsmyndigheten återkalla en koncession helt eller delvis, om koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001). En förutsättning för återkallande är dessutom att koncessionshavaren trots uppmaning inte inom en skälig tid om minst en månad rättar sitt förfarande. Bestämmelsen om återkallande av koncession kan endast tillämpas på televisions- eller radioverksamhet som bedrivs i det markbundna digitala televisionsnätet (antennnätet). Därmed faller kabeltelevisionsverksamhet utanför programkoncession och bestämmelserna gällande denna.

I regeringens proposition om lagändring (RP 82/2017 rd) konstateras om programkoncessioner att ett förbud mot anordnande av penningspel som utfärdas av Polisstyrelsen och bestäms i 62 a § i lotterilagen samt Polisstyrelsens övriga upprepade tillsynsåtgärder har betydelse vid bedömning av villkoren för återkallande av en programkoncession.

I regeringens proposition föreslogs också att villkoren för beviljande av nya programkoncessioner för radio- och televisionsverksamhet preciseras så att någon programkoncession inte beviljas om det finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna om marknadsföring av penningspel i lotterilagen. Grundlagsutskottet ansåg dock i sitt utlåtande (GrUU 40/2017 rd) att ett hinder som införs i förväg är problematiskt med avseende på yttrandefriheten. I sitt betänkande strök kommunikationsutskottet hänvisningen till lotterilagen med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande (KoUB 21/2017 rd).

Återkallande av programkoncession kan anses vara ett effektivt sätt att ingripa mot marknadsföring som strider mot lotterilagen. Återkallande förutsätter för det första återkommande och allvarligt brott mot det marknadsföringsförbud som bestäms i lotterilagen. Därmed kan ingen en-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 673/2018 rd

staka och mindre marknadsföringsåtgärd i strid med lotterilagen leda till återkallande av programkoncessionen. För det andra förutsätter bestämmelsen i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att innehavaren av en programkoncession först uppmanas att rätta till sitt förfarande och om uppmaningen inte inom tidsfristen leder till rättning av förfarandet kan koncessionen återkallas. På det sättet framskrider förfarandet från mjukare metoder till hårdare.

Återkallande av programtillstånd har varit möjligt sedan juni 2018. För att marknadsföring i strid med lotterilagen ska kunna komma ifråga som grund för återkallande av programkoncession ska marknadsföring i strid med marknadsföringslagen ha förekommit också efter lagändringen och förfarandet ska ha varit återkommande och allvarligt.

Polisstyrelsen har aktivt ingripit i lagstridig marknadsföring av penningspel som skett i det markbundna nätet och varit riktad till Finland och finländska konsumenter. Polisstyrelsen har bland annat utväxlat skrivelser med bolag som beviljats programkoncessioner och de nationella myndigheter som utövar tillsyn över bolagen. I skriftväxlingen har man från motsidan bland annat hänvisat till principen om ursprungsland i direktivet om audiovisuella medietjänster. I november 2018 godkändes en ändring av direktivet ((EU) 2018/1808). I ändringens inledningsfras klarläggs i någon mån medlemsstaternas möjlighet att ingripa i marknadsföring av penningspel med stöd av nationell lagstiftning oberoende av principen om ursprungsland, om det nationella penningsspelsystemet och åtgärderna för genomförandet av konsumentskyddssystemet uppfyller de krav som EU-rätten ställer.

Till följd av direktivändringen fortsätter påbörjade tillsynsåtgärder och Polisstyrelsen överväger också inledande av nya skriftväxlingar. Det omfattande och uppdaterade material som samlats under skriftväxlingen kan utnyttjas vid bedömning av repetiviteten och allvaret vid eventuell verksamhet i strid med lotterilagen, liksom skriftväxlingen i sig som Polisstyrelsens tillsynsåtgärd. Senast när korrespondensprocessen avslutas bedömer Polisstyrelsen om det i ett enskilt ärende finns anledning att kontakta programkoncessionsmyndigheten gällande eventuellt återkallande av koncessionen.

För att rensa ut fenomenet, öka medvetenheten och öka samarbetet håller Polisstyrelsen och Transport- och kommunikationsverket på att tillsammans ta fram ett gemensamt informationsblad om programkoncession och marknadsföring i strid med lotterilagen. Avsikten är att dela ut informationsbladet brett till intressegrupper och innehavarna av programkoncessioner.

Det bör noteras att marknadsföring i strid med lotterilagen förekommer även i många andra kanaler förutom antennätet och där speciellt andelen minderåriga användare är stor, som i sociala medier. Polisstyrelsen har också aktivt ingripit mot marknadsföring av penningspel i sociala medier och på andra internetplattformar genom anvisningar och begäran om utredning.

Helsingfors 20.3.2019

Inrikesminister Kai Mykkänen